

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Optrin af Kæmpelivets Undergang i Nord

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Optrin af Kæmpelivets Undergang i Nord", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 69. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1809_169A-txt-shoot-idm3595.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Anden Samtale.

Jomsborg.

Palnatoke sad med de ypperste Høvdinge i Salen.

En Jomsviking.

Et Bud fra Leirekongen stander
Ved Borgens Port.

Palnatoke.

Fra Harald?
Gak Bue! før os Budet hid!
*(til Vagn.) Du vakkre Knøs! har du set Leirekongen?

Vagn.

Om jeg har set ham? veed du ei,
Han kommer tit paa Gæsteri hos Ake,
Og lider godt din Søn, den spage Mand,
Der passer kønt sin Bondesyssel.
I Høst, da jeg fra Bretland kom
Og gæsted Ake, var og Blatan der;
Vi sad og snakked overborde
71Om Allehaande; Talen faldt
Da og paa dig og paa din Manddom.
Jeg saae at Harald skifted Lød,
Hvergang vi nævned dig og Jomsborg,
Og vilde gerne dreiet Talen om,
Men jeg holdt fast og sagde lydt min Mening,
At, siden Rolf, i Danmark ei
Var født din Jævning. Det var Gammen,
At se paa Haralds Øine; thi
Det Hvide vendte ud, og Læben
Er neppe bleven hel igen,
Saa sled i den de sorte Tænder,
Tilsidst han Hornet tog og drak
Hel vældig, for sin Harm at slukke.

Palnatoke.

Det var mit Arveøl han drak;
Nu veed jeg, hvi han Bud mig sender.

Bue.

*(med Budet.) Der har du ham, men om han lever,
Til han har røgtet Ærendet, det veed
Jeg ikke; thi da Porten bag hans Hæle
Lidt tungt blev smækket i, da skjalv
72Han ret som Løv i Blæst, og se!
End ryste alle Trællens Lemmer.

Palnatoke.

Sig frem du Træl! hvi kom du hid?

Budet.

Ei er jeg Træl, en Søn af Fjøl NIR.
Mig sendte Kongen til dig hen,

Fordi af samme Æt jeg stammer,
Fordi...

Palnatoke.

Af samme Æt? ja, Fjølñir
Han er maaske min Farfars Søn,
Men dog af Trælleæt. Hans Frændskab,
Den onde Nidings, vil jeg ei,
Og endnu mindre dit, du Usling!

Taus og forfærdet stod Sendemanden.

Palnatoke.

Nu! har du ædt dit Budskab op paa Veien?

Budet.

Fordi at Kongen tænkte, naar du saae
Din Fræn... naar en Søn af Fjølñir
Indbød dig, var det dig et Tegn,
At Kongen har forglemt sin Vrede.

73 *Palnatoke.*

Ja, naar en Søn af Fjølñir kom,
Saa maatte jeg da sagtens mærke,
At Harald var mig grumme god;
Det var just ei saa dumt. Nu Mer!

Budet.

Kong Harald Tidende har spurgt fra Bretland,
At Svend er død, og til hans Gravøl
I Roskild efter trende Nætters Frist
Han byder dig, og mener at du ikke
Vil oversidde Budet, da du selv
Har Svend opfostret.

Palnatoke.

Træl! du lyver.
Hvem har vel sagt, at Svend er død?
Du Vagn! har du hørt Sligt i Bretland?

Vagn.

Ja hørt det har jeg, men om det er sandt
Det veed jeg ikke.

Enstund stod Palnatoke grundende og mælte saa:

Far kun Træl!
Og hvis du kommer førend jeg til Harald,
Da sig ham: Palnatoke kommer vist.
*End mælte han, der Bue var udgangen med Budet: 741 Kæmper! reder trende Snekker
fluks,
Som bæere kan tregange hundred Mænd!
Een styrer jeg, de andre Vagn og Bue.

Alle ginge skyndelig ud.

Palnatoke.

Hvad er dog Mandekløgt! jeg mente
I Svend at fostre Dannemark en Drot,
Som vilde Skjoldungnavnet atter hædre,
Og holde stadig ved den gamle Sæd;

Nu er han død, og al min Id forgæves,
Forgæves har jeg døvet stærke Røst,
Som kaldte mig til Hævn, - nu atter
Staar Harald ene i sin Æt,
For Gorms de tunge Drømme, Klerkens Spaadom
Jeg altid grued, og jeg gruer end.
Skal jeg udrydde Odins Slægt i Danmark?
Og dog - er Harald Odin værd? og jeg!
Er jeg da ikke og af Odins Stamme!
Du selv mig kalder Harald! Vel! jeg kommer,
Og drikker *Arveøllet* efter Svend.

75 Roskilde.

Harald.

Saa kom da Palnatoke ei! han trodser
Mig og det hele Danmark i sin Borg.

Popo.

En Røverkule er det, Herre Konge!
Et Helved, onde Aanders Hjem.

Fjøl nir.

Han kommer vist, dumdristig var han stedse,
Han kommer med en Vikingsflok,
Og mener da at kunne trodse
Sin Konge, men jeg tænker det
Skal blive sidste Gang. Al Hæren
Er sanket, naar han gaar tilsengs,
Vi, for at spare Blod, vil tænde
Lidt Baal og ryge Ræven ud,
Hvis han ei kvæles kan derinde.
Herr Biskop! kan det kaldes Synd?

Popo.

Nei det var Synd at kristne Mænd
For slig en Hedning skulde falde;
Vistnok, desstørre blev hans Straf,
Men vi er Kristne, vi vil ikke
76Hans Kval forøge, heller se
For nye Synder ham at spare.

Ind traadte Gunnar fra Hlidarende i Hjelm og Brynie.

Harald.

Hvi, Gunnar! est du vaabenklædt?

Gunnar.

Jeg kommer til dig Herre Konge!
I denne aarle Morgenstund,
At bede Orlov, thi til Hjemmet
Nu staar min Hug.

Harald.

Hvad fattes dig?

Gunnar.

Mig fattes ikkun hvad som Ingen
Kan give mig, end ikke du,
Mit Island, Konge! mine Frænder,
Mit Hlidarende og min vante Dont.

Harald.

Hvi kom du, da saa hardt dig længes
Nu efter Fostrelandet alt?

Gunnar.

Jeg vilde se med egne Øine
De Steder, hvor i fordum Tid
77 De gamle Kæmper Livet fristed,
Hvor de bedrev saamangen Daad,
Der kvædes om af vore Skjalde,
I alskøns Idræt vilde jeg
Forsøge mig, thi det mig tyktes
Uhæderligt, hvergang jeg kvad
Om Fædres djærve Id, saalænge
Jeg ikkun skifted Hug til Skemt.
Nu har jeg set de rappe Pile
I Luften flyve, og mit Skjold
Er mærket af de hvasse Egge;
Jeg Sigarsted har set, og Leire,
Og Jellinge og Odinsei,
Og hvad jeg kunde se i Danmark.
Nu drives jeg til Gudefolkets Hjem,
Til Upsals Helligdom og Sigtun:
End eengang vil jeg da i Norrig
Omvanke i det prude Land,
Der avled Mænd, som heller vilde
Omgærde sig med Sne og Is,
End taale at Kong Harald reiste
Paa deres Nakker høie Stol.
Naar det er sket, da farer jeg
Med Gammen til mit kære Island.

78 *Popo.*

Kong Harald! elskte Søn i Kristo! hør!
Den blinde Hedning vil til Upsals Tempel
Og dyrke Djævlene. Har du ham kær,
Da byd ham tage Kristendommen,
Hvis ei, da deler du hans Synd.

Gunnar.

Hvi er den Klerk og altid her tilstede
Naar Mænd samtale? Konge! du kan tro
Hvad dig behager; men du vil dog ikke
Forlange: jeg skal skifte Guder med?

Harald.

Vist ikke. Du beholde maa din Tro,
Men bliv saa her! hvad vil du hjemme?
Mig tykkes, vi har lange Nætter,
Og gruelige nok, men I!
I har jo Nat den hele Vinter!
Det maa dog være grumme fælt.

Gunnar.

Ei er det saa. Om Arnestedet
Vi sankes da i venlig Krinds.
Hvem Skjaldskab fik af Odin, kvæder
Om Asers og Hrimthursers Strid,
Om Odins Æt i Svithjod og i Frakland.
79 En Anden, som er snild i Maal,
De mange fagre Sagn fremtæller
Om Yngves, Skjolds og Anguls Slægt,

Og vore egne gamle Frænder,
Som bygged først det øde Land;
Men de som lyde paa, de syle
Imens med deres egen Gerning;
En skæfter Spyd, en Anden skær
I Skjoldet Runer, og den Tredje
Sig snoer stærke Buestræng;
En hvætter kanske og sit Sværd
Saa sagte, eller Tollekniven
Han rører med sin nemme Haand.
Nu Kvinderne! de spinde Hørren
Paa bløden Hynde, eller sømme Lin,
Men Somme kan dog og baldyre,
Og Andre slaa den lette Væv;
De sjunge stundom og en Vise,
Og mest om Elskov. Du kan tro,
Der fattes ikke Lyst og Gammen.

Harald.

Det maa saa være, men det er
Dog ikke altid, at I kvæde
Om Guder og den gamle Tid,
I glemme ikke dem som leve,
80Men spilde ei paa dem jer Lov;
Mit Blod end syder, naar jeg tænker
Paa den Nidvise, som en Træl
Om mig, en Konge! turde digte.
Da svor jeg hele Island Had,
Men du ei dine Landsmænd ligner,
Thi vilde jeg, du skulde her
Stadfæstes, tage dig en Kvinde,
Og bedste Hersefylke af min Haand.

Gunnar.

Den Tak som byder! men jeg tykkes
Mig mer end Herse paa min egen Gaard.

Harald.

Storagtig er du som de Andre.
Tillader vel dit store Sind,
Islænding! Skænk af mig at tage;
Hvad heller er og dette Klædebon
Med disse guldudsyede Vanter,
Samt denne Hat fra Garderig
Dig mindre værd, end hvad du selv har hjemme?

Gunnar.

Ei maa du vredes, Konge! og din Skænk
Med Tak jeg tager, naar du derimod
Af mig vil tage gode Langskib
Med Gods og Alt til Mindetegn.

81 *Harald.*

Vel sømmer det sig lidt en Konge
At tage Skænk af fremmet Bondemand;
Men dog vil jeg det gøre dig til Hæder,
At Islands stolte Folk kan se,
Om Dannerkongen ei fortjente
Et bedre Drapa.

Ene kom Palnatoke gangende ind hel skyndelig.

Palnatoke.

Hilsæl Kong Harald!
Jeg havde hartad aldrig fundet dig.

Fjøl nir.

Det havde været ilde, Brodersøn!
Thi du vist ledte grumme længe
Før du har fundet hid, og dersom ei
Jeg kendte dig desbedre, skulde
Jeg hartad tro, at du dig dennegang
Forvildede.

Med det samme sneg sig Fjøl nir ud af Salen.

Palnatoke.

Det Samme tænkte jeg
I Aftes. Just som Maanen steg
Jeg naaede det gamle, prude Leire,
Kongsgaarden laa saa taus og øde,
82Som om den sidste Skjoldung var begravet.
Jeg stødte med mit Sværd mod Porten,
Men hule Døn var alt det Svar jeg fik;
Jeg kom til Hyldehøien, saae at Stenen,
Hvor Dannerkongen fordum sad,
Hvor Harald sad, da han blev hyldet,
Var væltet ned, da gøs jeg ret,
Og mente det var arge Trolde,
Som kogled frem de slemme Syn.
Sørgmodig gik jeg trindt i Vangen
Og frygted hartad ei at finde
De gamle Kongehøie mer.
Men da jeg saae Rolf Krakes stande,
Som selv han fordum stod og faldt,
I Ring af sine djærve Kæmper,
Da glædtes jeg. Jeg gik derop
Ved Midnats Tid, og stirred længe
Forundret paa den gamle Borg
Og lytted, om jeg ikke kunde høre
Et Sværd at klirre paa et Skjold,
En Hund at bjeffe, om ei andet,
Saa dog en Snorken, Alt forgæves;
Mig tyktes kun at se en vældig Skygge,
Som om det kunde været Gorm,
Henskride sorgfuld over Vangen,
Og stirre hen paa Odins Lund,
83Det faldt mig aldrig ind, at Harald havde
Sin Stol fra Leire fløttet, thi det var
For mig, som om han havde fløttet
Sig fra sin Stol. – Hvordan
Kan Leirekongen ville bygge
Paa andet Sted, end Skjold og Rolf,
Og Frode, Regnar, Gorm hin Gamle?

I Morges først da Solen kom
Og skinned paa det Kors, som stander
For Offerlunden, da jeg saae,
At Stenen, som i tusend lange Vintre
Har baaret Guders Offer, den
Som Skjold opreiste, var omstyrtet,
Da først jeg skønned, hvorfor nu
Ei Harald bygger mer i Leire.
Da troløs han har Guderne forladt,
Det faldt ham tungt at se den Lund,
Hvor Konger fordum bad til høie Aser
Om Kraft i Aand og Held i Kamp,
Og hvor de bad til milde Vaner

Om Grøde for den grønne Eng,
For Agren og for Dannekvinden.
Det var ham underligt om Nat
I Kongehallen, hvor hans Fader døde
Og mæled sine sidste stærke Ord
84Imellem hine mange Kæmpehøie,
Hvor Drauger ride for at speide ud,
Om deres Æt end er dem værdig.

Nu først jeg mindtes, at den Træl
I sendte, bød mig hid til Roskild.
Jeg kom, og da jeg spurgte ud
Om Kongen, peged Man paa Kirken,
Som bygtes til en fremmet Gud.
Der vil du vel begraves Harald
Og skjule dig bag tykke Mur
For dine gamle Frænders Vrede?
Et herligt Valhal!

Bleg og forvirret stod Kongen.

Popo.

Fule Hedning!
En Djævel taler gennem dig.
O Herre Konge! lad dig ei forvilde!
Slaa Kors for Brystet! læs andægtig
Confiteor! og du skal vorde styrket.

Palnatoke.

Du gør jo Hammerstegnet, Konge!
Og vier dig til Asathor.

85 *Popo.*

Selv Korsets Tegn kan Djævelen forvende!

Nu indkom Fjølñir med en Flok væbnede Hirdmænd, og tog Kongen afsides, men det veed Ingen, hvad de taledede tilsammen, dog Mange mene at kunne skønne det af hvad som siden fremkom.

Harald.

Oprørsk og trodsig var du altid, Toke!
Af kristen Kærlighed tilgav
Jeg dig, men da du nu i Jomsborg
Digter, som du var Konge selv;
Og, hvad end værre er, forfølger Kristne,
Og holder ved den gamle Overtro,
Lod jeg dig hente for at høre,
Om du mig vilde agte som din Drot,
Og vorde Kristen, men isteden
Du taler til mig som min Overherre,
Med Helligdommen driver du din Spot,
Og minder mig om hine Guder,
De lede Trolde, som engang
Desværre ogsaa jeg har dyrket.
Jeg vil ei dømme dig, der staar
En hellig Biskop og din egen Frænde,
Jeg giver Sagen frit i deres Vold.

86 *Palnatoke.*

Du vilde heller ikke dømme
Din Brodersøn Guldharald og
Din Fostre, Norges Harald Grafell!
Din Fostresøn du lokked ned fra Norrig,
Som om du vilde bøde paa hans Trang,

Og gjorde det da rigtig nok saadan,
At han kom aldrig mere til at trænge.
Mig har du ogsaa faaet lokket hid
Til Gravøl efter Svend, og jeg kan mærke
Den Drik, du blanded, er vist ikke slap.
Det maa jeg sande, at den nye Lære
Har Ære af dig. Det var klogt,
Du tog ved den, thi Odin
Ei havde noget Sæde paa sin Bænk,
Som var dig værdigt, og hos Hel
Du havde vel ei Lyst at være.

Fjøl nir.

Det er hel tungt, min Konge! at du vil,
Jeg skal min egen Frænde dømmе,
Thi Brøden er saa stor, at ei
Jeg tør vort Frændskab lade raade.
I, Popo! er en hellig Mand,
Hvad mener I om Palnatoke?

87 Popo.

En giftig Urt maa rykkes op med Rod,
Det nytter ei, at Blade Man afriver,
Og bøier Toppen, thi igen
Den reiser sig og vidt sit Frø udspreder,
De spæde Blomster visne hen
Af Dunsten, eller og de kvæles.

Palnatoke.

Det gør du godt, men mon du ikke
Tog Feil? En saadan Karl, som du,
I Bretland sagde mig som Dyden
Ved eders Tro, at I lod staa
Det slemme Ukrudt iblandt Kornet,
Og nænte ei at luge det.

Popo.

Ja, var du Ukrudt blot! det la'r vi staa
Til Høsten, var du kun en Afgudsdyrker,
Fordi du ikke vidste bedre, da
Fortjente du at spares; thi Man kunde
Da haabe, du omvendte dig engang;
Men ret som Djævlene du kender Krist
Og frister ham. – Du er en giftig,
En farlig Urt, og du med Rod
Maa rykkes, op. – Til Gæstebudet
Du kommer uden Hædersdragt,
88Men derfor maa du ogsaa kastes
I Mørket ud til evig Graad
Og Tænders Gnidsel. – Korset selv
Du Lede spotter, og din Konge
Du straffer fræk, fordi han ei
Vil bo imellem de Fordømte,
Hans arme Fædre, som om Nat
Maa gaa og spøge mellem Høie,
Fordi de ikke kendte Gud,
Men bad og ofrede til Satan.
At Han Kapellet op af Sten
Har bygget, at ei længer Stene
Forvendes til vanhellig Brug
Paa Høie og i Offerlunde,
At Troldoms Runer mere ei
Indgraves i dem, at de hvælte

Sig helligt i et helligt Kors;
Og at han under dem vil hvile
I viet Jord, til herligt Pant
Paa Salighed; det tør du laste!

Palnatoke.

Hvis du ei var saa onskabsfuld,
Jeg maatte le ad slig naragtig Tale.
Men, hvorfor vil jeg staa og spille Tiden
89Paa Sligt at høre? Skynd jer lidt!
At jeg kan vide, hvordan I vil dømme.

Fjøl nir.

Du er saa utaalmodig, Brodersøn!
Men deri har du ogsaa Ret,
At Vi har ingen Tid at spille,
Dog, siden kan vi skynde os desmer.

I nævned meget Grueligt, Herr Biskop!
Men det, desværre! er end ikke Alt.
Hans Vikinger paa Danmarks Kyster røve,
Og han oppustet har den onde Ild
I Svends det unge Hjerte, Sværdet,
Som mod sin Fader han har løftet, det
Har Palnatoke hvættet. – Nødig
Jeg siger det, men slig en Id,
Saa vide kendt, kan ei fordølges.

Palnatoke.

Ei vil jeg spille mange Ord
Paa slige Nidinger at svare.
Naar Danmark har en Konge, som
Ei mægter Lov og Ret at skikke,
Ei er det Under, om hans Mænd
Da selv med Sværdet skille Trætte.
Jeg fostred Svend som Kongesøn,
90Naar Harald vil sin Søn fornægte,
Er det vel Under, om han da
Med *Jernet* vil sin Æt bevise?
Naar Harald er saa ræd, at ei
Engang Han vover mig at sige:
Fordi jeg hader dig, da skal
Du nyde, at jeg har dig ene;
Da maa en ussel Træl og Klerk
Optænke Raad til mig at fælde.

Fjøl nir.

Du taler hvast men fyndigt, Brodersøn!
Jeg hartad selv dig nu maa tro uskyldig.
En Part for det, en Part for vores Frændskab,
Du ei skal have anden Straf,
End hvad du agte maa for Gammen.
Du selv har sagt, at intet Fjeld
Saa bradt sig løfted, at du kunde
Jo som en Skridfin fra dets Top
Nedglide paa de glatte Skier;
Vi har nu ikke noget rigtigt Fjeld,
Hvor ret du kunde vise dine Konster,
Men kun en lille Bakke, Kullen, der
Du skal for Løier løbe ned,
Og fare da, hvorhen dig lyster.
Jeg tænker, for de mange Aar
91Jeg tjente dig, Kong Harald! under

Du mig det Syn og vil stadfæste
Min milde Dom!

Harald.

Saa være det!
Han gøre skal, hvad han har pralet af.

Palnatoke.

Engang du var paa Gæsteri
Hos mig, Kong Harald! dig til Hæder
Jeg tømte Hornet alt for dybt,
Og praled da af mine Konster.
Den ene har jeg maattet vise jer,
Nu vil I ogsaa se den anden
Og aldrig jeg mit Ord vil rykke;
Men først I dog en tredje Konst
Skal se: hvordan jeg Sværdet løfter,
Og Isser kløver. Faa af jer
Skal se mig løbe ned af Kullen.

*Støttende sig mod Væggen løftede han det dragne Sværd. Nu komme den som eier
Mod
Til mig at tage! kommer Ingen,
92 Da kommer jeg, og tag dig da
I Agt, Kong Harald!

Frem traadte *Gunnar* med draget Sværd og mælte:

Bolde Kæmpe!
Med Undren har jeg hørt og set
Din djærve Tale og din hele Adfærd.
Din Jævning har du ei i Norden, thi
Dig Odin gav, hvad han en Mand kan give,
Men har du undsagt lydt paa Thing din Drot,
Da i hans Sal du mod ham Sværdet blotter?

Palnatoke.

Ei har jeg det, men hvem er du,
Som tør mig saa til Regnskab kalde?

Gunnar.

Jeg er som du en Mand fra Nord,
Vist ei saa vældig, gudeyndet,
Men dog en Mand, som ræddes ei.
Skal Blodet her i Salen strømme,
Da skal det første være mit,
Om ikke dit.

Palnatoke.

Men hvorfor blander
Du dig i denne Handel ind?
Med dig jeg Intet har at skifte.

93 *Gunnar.*

Ei Fjøl nir eller Klerken jeg
Undskylde vil, de usle Tvende,
Som dig vil raade Bane, og
Som nu ved Sværdesyn staa blege;
Jeg byder Kamp for Haralds Skyld,
Hvem jeg har meget Godt at lønne.
Jeg ei forsvare vil hans Id
Og ei hans Svig mod dig, du Gæve!
Men est du Asadyrker ret,

Det vel maa falde dig paa Sinde,
At Aser skaane Fenris Ulv,
Dog han vil Seierfader sluge,
At ei det rene Gudething
Med Blod skal smittes, her paa Jorden
Er Kongehallen lig et Gudething,
Og ve den Haand, som det med Blod besmitter!
De høie Aser styre vil dit Løb,
Hvis Hyndet ei for dig er bredt i Valhal,
Men er dit Navn paa strænge Norners Skjold
Udslettet, du med Hæder gaar til Valhal;
Hvis derimod du kæmper her i Sal,
Du falder dog tilsidst og hæderløs.
Fostbroderskab er saare helligt, Odin
Bød Vidar reise sig for Ulvens Fader
94Men hellig mer end en Fostbroder er
En Konge, som Man ei har undsaagt.

Palnatoke.

Du taler kæmpelig, saa vilde
Jeg tænkt og talt, hvis ei jeg var
Af Nidinge til Vrede tirret.
Vil Kongen tro mig paa mit Ord,
At jeg ham skal paa Kullen møde
I Morgen Dag, og maa jeg frit
Igennem Salen nu udgange,
Da skal mit Sværd ei røre Nogen her.

Gunnar.

Hvi nøler du med Svar? Kong Harald!
Hvad Toke kræver, det er Ret,
Og maa den Ret ham ikke undes,
Da stiller jeg min Ryg mod hans,
Og vaabenstærk den Mand maa sikkert nævnes,
Som mægter os at skille ad igen.
Maa Toke gaa?

Harald.

Jeg det tillader.

Gunnar.

Jeg mente nys at have set
Alt hvad jeg kunde se i Danmark,
95Ei var det saa, men nu jeg troer vist
At have set hvad der kan sees i Norden.

Skyndelig udginge Palnatoke og Gunnar.

Kullen.

Palnatoke stod færdig til det lange Løb med paabundne Skier. Kongen og hans Hirdmænd, Fjølner og Popo vare der, men ogsaa havde meget Folk sanket sig at se den underlige Færd.

Popo.

Du grove Synder! nu da du skal miste
Dit Liv, tilbyder Himlen end
Ved mig sin Naade. Lad dig døbe!
Naar Legemet mod haarde Fjeld
Da knuses, skal din Sjel dog frelses.

Palnatoke.

Jeg svær ved Thor og Odin, Klerk!

Hvis ei du gaar, jeg fluks skal kløve
Dig lige til dit Beltested,
Og Odins Fugl skal flygte fra dit Aadsel,
Kun fule Madiker dit dovne Fedt
Skal æde, og dit sorte Jetteblod
Skal ligge boblende paa Klippen,
96Ei suges op af noget Dyr,
Men svides hen af Solens Straale,
Og milevidt din raadne Stank
Skal brede Skræk og fæle Syger.

Nu! gaar du ei, ved Thor, jeg hugger.

Saa! gak og trøst Kong Harald! Se
Hvor bleg han staar i Skjoldekredsen!
Mit Sværd kan ikke flyve, vær
Kun rolig, Harald Dannerkonge!
Men hør mig nu! og hører mig
I Mænd! – Jeg staar paa Randen
Af dybe Svælg, og, Harald! du
Mig byder der at finde Døden.
Død er jeg som din Mand, og var
Det muligt, end jeg kunde leve
Da blev din Død og Tegnet paa mit Liv.

Hist er en Dal paa Sjællands Kyster;
Der gror kun nu det brune Lyng;
Thi den med Blod, uhevnet Blod er gødet;
Der fordum var en urteprydet Eng,
Hvor Aage, Broder til min Fader,
Opslog sin Telt i Sommernatten,
Og sov saa trygt paa Danmarks Jord;
Han vaagned op ved høie Vaabenbulder,
En Nidingsflok sig havde sneget did,
97Og myrded ham før han var vel opvaagnet;
Man sagde: Vikinger bedrev den Id,
Men hører det, I brave danske Mænd!
Det var jer Konge, endnu skinner
Den store Guldring paa hans Arm
Som Aage bar for Jarlemødet.

Den første Drøm, min Moder drømte,
Var den: hun havde sig en Væv
Og som hun Væven slog, en Skøtel
Paa Jorden faldt, hun tog den op,
Det var et Mandehoved. Harald!
Hun tyktes Hovedet var dit.
Hel sælsomt har det siden Nornen føiet,
Jeg blev din Mand og ei din Banemand;
Nu har du løst mig fra min Tro, og mødes
Vi mer i dette Liv, da vist
Paa en af os skal Aage vorde hevnet.
Nu veed jeg, Harald! du er bleven undsagt.

Nu hørtes Murren og Ulyd i Flokken.

Fjøl nir.

I danske Mænd! vil I vel tro
De Løgne, som han jer fortæller?
Har I nu alt saa hurtig glemt,
At det var ham, som Svend opfostred,
Som lærte ham i eders Bo at røve?
98Gør Kongen Uret ved at fri sig selv
Og eder fra en fælles Fjende?

Vel kunde Sjælandsfar og Skaaning mindes hvorlunde det var saa i Sandhed, at Svend havde hærget deres

Odel; thi stilledes Bulderet fluks.

Palnatoke.

Nu Harald! glæd dig ved min Død!
Men stir ei alt for længe ned mod Søen
Med Gammen paa min knuste Krop!
Det kunde ske, at Vagn og Bue
Kom seilende og saae dig staa,
Og fik i Sinde at du skulde ligge
Saa blødt som jeg. Tag derfor dig i Agt!

Nu Odin! nu jeg kommer snart
I Valhals Sal dig selv at skue,
Da ei mig undes mer paa Jord
At fremme din og alle Asers Vælde.
Som du befol, med Sværdeod
Jeg mærker mig i baade Hænder
Til Tegn, at det min Attraa var
At falde midt i Sværdelegen.
En værdig Altersten er høien Klint,
Som skygger over Havets Bølger,
Her vil jeg offere mig til dig,
O maatte Offret dig behage!
Jeg beder til dig i min sidste Stund
At du vil give Jomsborgs Kæmper Størke,
Og deres Høvding mandig Kløgt!
End har jeg til dig, høie As! en Bøn:
At vred du ei fra Danmark vender Øiet
Skønt Danmark blind bortvender sit fra dig!

Ei var Palnatoke mere tilsyne. Harald og hans Hirdmænd ginge skyndelig bort, saa gjorde og Mange af Flokken, men Nogle stode endda og samtalede om det som sket var.

En af Flokken.

Hvad var det Sidste, Palnatoke mælte?
Til Asaadin offred han sig jo!

En Anden.

Saa faar dog Odin noget Offer.
Nu staar det sig kun slet med ham.

En Tredie.

Med os, var det du vilde sige.
Jeg gyste ret, da Palnatoke bad:
At Odin dog ei vilde os forlade
Skønt blinde vi forlode ham!
Det gaar vist aldrig godt i Danmark.

En Fjerde.

Vi saae hvordan det gik Kong Erik
I Jotland, der han bygged Hus
Til hviden Krist, og hængte der en Klokke,
Den klang saa underlig engang ved Nat,
Om Morgenens laa Erik død i Sengen,
Og Man vil sige, Odin kvalte ham.

Den Tredie.

Men hvordan er det med de Klokker?
Hvad du fortæller, har jeg ogsaa hørt,
Men har da disse Klokker Mæle?

Den Fjerde.

Du veed jo vel, at Dvæрге bygge
Hos Malmen i det dybe Fjeld,
De kristne Mænd forstaa at binde
Den Dværg i Malmen, og den Lyd,
Som Klokken har, er Dværgens Mæle.

En Femte.

Men vores Harald har jo ogsaa bygt
Et Hus til Krist, og lever dog endnu.

Den Fjerde.

Ja, ja, hans Time vil nok ogsaa komme,
Thi vore Guder straffe haardt og vist.
I veed jo nok hvordan det gik i Norge
Med Hakon Adelsten, han gik og fri
En Stund, men blev tilsidst dog rammet;
Vel hængte Pilen længe høit i Luft,
101 Som om den vilde først sig ret betænke,
Men traf ham og desvissere. Mon ei
Den kom fra gamle Odin mener I?

En Sjette.

I snakke altid kun om *eders* Guder,
I har jo dog vel ogsaa hørt:
Hvordan det nylig gik i Svithjod
Da Bønderne en hellig Mand
Fra Saksland vovede at myrde,
Hvordan med onde Landfarsot,
Dem Kristus slog trods alle Guder,
Som vilde hjælpe dem! Jo, I kan tro,
Han raader mere end de Alle.

Den Anden.

Jeg troer ikkun paa min egen Størke,
Og det er nok den bedste Gud.

Den Tredie.

Jeg tænker paa, om Palnatoke
Nu ikke døde! Det var dog
Et Jærtegn, som os kunde lære:
Hvad for en Gud der raader mest.

Den Anden.

Ja, staa kun du her til i Morgen,
Og grund paa det! saa skal du se
102 At Palnatoke vist vil komme
Lyslevende herop igen.
Jeg gider ikke set ham mere,
Han havde jo to Øine, som
Han vilde sluge Folk, jeg derfor
Vil sige dig Farvel og gaa.

Lidt efter lidt skiltes Flokken, og kun *den Tredie* blev i dybe Tanker staaende paa den øde Klint.